

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 274
din data de 10.07.2024

Dosar nr. 531/2022

Petiția nr. 5532/09.08.2022

Petentă: Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC)

Parte reclamată: UAT Baraolt

Obiect: se reclamă conținutul discriminatoriu al paginii de Facebook a Primăriei Baraolt, redactată exclusiv în limba maghiară

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Asociația Civică pentru Demnitate în Europa cu sediul în mun. București, B-dul Lacul Tei nr. 109, bl. 13A, sc. A, ap. 26, sect. 2 și adresa de corespondență în comuna Vâlcele, sat Vâlcele, str. Principală nr. 34, jud. Covasna, e-mail: ...

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

2. Unitatea Administrativ-Teritorială a orașului Baraolt, jud. Covasna cu sediul în orașul Baraolt, str. Libertății nr.2, jud. Covasna, e-mail: primaria@primariabaraolt.ro

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 5532/14.09.2022 a fost citată Asociația petentă, iar prin adresa înregistrat sub nr. 6312/14.09.2022 a fost citată partea reclamată, pentru termenul stabilit de Consiliu în data de 03.10.2022. Prin citație, i s-a solicitat asociației petentă să depună o copie a statului, în vederea stabilirii calității procesuale active a organizației.

5. Procedură legal îndeplinită.

6. La data audierii, asociația petentă a fost absentă, partea reclamată a fost prezentă prin reprezentant.

Prin adresa înregistrată sub nr. 6926/03.10.2022, partea reclamată solicită revizuirea documentelor transmise prin citație având în vedere că anexa se referea la UAT Zăbala. Acestea sunt retransmise prin e-mail.

7. Asociația petentă depune documente care atestă calitatea procesuală a acesteia prin adresa înregistrată sub nr. 6887/03.10.2022, care sunt comunicate părții reclamate prin adresa înregistrată sub nr. 7779/01.11.2022.

8. Partea reclamată depune punct de vedere înregistrat sub nr. 6903/03.10.2022, care este comunicat asociației petente prin adresa înregistrată sub nr. 7779/01.11.2022.

9. Asociația petentă depune concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 439/18.01.2023.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

10. Prin petiția înregistrată sub nr. 5532/09.08.2022 Asociația petentă reclamă conținutul discriminatoriu al paginii de facebook a Primăriei Baraolt, jud. Covasna, redactată exclusiv în limba maghiară <https://www.facebook.com/barotvarosonkormanyzata>.

11. Se arată că Primăria Baraolt comunică cu publicul prin pagina de Facebook care este redactată exclusiv în limba maghiară.

12. Se solicită să se constate caracterul discriminatoriu la adresa cetățenilor români care nu cunosc limba maghiară a conținutului exclusiv în limba maghiară a paginii de Facebook a Primăriei Baraolt și sancționarea Primarului Baraolt pentru comiterea unei fapte de discriminare împotriva cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare.

13. Se depun înscrisuri cu informațiile publice postate pe pagina de Facebook în lunile iulie - august 2022.

14. Prin concluziile scrise, asociația petentă susține că din cele expuse de partea reclamată în apărare sa, reiese foarte clar faptul că primarul orașului Baraolt comunică informații de interes public cu prioritate în limba maghiară, ceea ce reprezintă în sine o discriminare pe criterii etnice a cetățenilor români care nu cunosc limba maghiară, iar denumirea paginii de Facebook administrată de Primăria Baraolt este una exclusiv în limba maghiară.

Susținerile părții reclamate

15. Prin punctul de vedere depus de partea reclamată înregistrat sub nr. 6903/03.10.2022, aceasta susține că orașul Baraolt administrează site-ul oficial al orașului de pe www.primariabaraolt.ro care îndeplinește toate cerințele cu privire la comunicarea oficială în limba română.

16. Se arată că există o pagină de facebook cu denumirea Barót Város – orașul Baraolt, pagină realizată în mandatul consiliului local și al primarului anterior, prin care se comunica cetățenilor orașului o serie de actualități care ar putea fi de interes public.

17. Se precizează că în conformitate cu datele recensământului din 2011, 94,96% dintre locuitorii localităților arondate orașului Baraolt s-au declarat maghiari, persoanele

de etnie maghiară vorbind limba română și invers, toate persoanele de etnie română vorbind limba maghiară.

18. Pe pagina de Facebook Barót Város - Orașul Baraolt postările apar atât doar în limba maghiară, cât și bilingv, atât în limba română, cât și în limba maghiară. În lunile prezentate de către Asociația petentă drept exemplu, sunt nu mai puțin de 9 postări bilingve, astfel că cele enunțate în petiție (conținut exclusiv în limba maghiară a paginii de Facebook a Primăriei Baraolt) nu sunt adevărate.

19. Se precizează că niciun cetățean al orașului nu a înaintat vreo plângere în legătură de această practică, nefiind stânjenit în vreun demers cetățenesc prin utilizarea limbii maghiare pe această pagină social media. Dimpotrivă, mai mulți cetățeni ai orașului și-au exprimat părerile cu privire la acțiunile inițiate de către, în tema unei presupuse discriminări față de cetățenii români ai orașului, respectiv în tema unei petiții cu privire la o inscripție amplasată pe fațada unei clădiri private din oraș, considerând că tocmai acțiunile sale generează conflict între locuitorii orașului.

20. Deoarece nu este locuitor al orașului Baraolt, iar ADEC are sediul la București, se consideră că informările autorității publice locale nu privesc nici pe persoana fizică și nici ADEC.

IV. Cadrul legal aplicabil

21. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1 - Statul roman

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Art. 4 - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Art. 15 - Universalitatea

„(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

” (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”

Art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 20

(6) „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale

Art. 14 Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Legea nr. 500 din 12 noiembrie 2004 privind folosirea limbii române în locuri, relații și instituții publice

Art. 1

„(1) Orice text scris sau vorbit în limba română, având caracter de interes public, în sensul prevăzut la art. 2, trebuie să fie corect din punct de vedere al proprietății

termenilor, precum și sub aspect gramatical, ortoepic și, după caz, sub aspectul punctuației și ortografic, conform normelor academice în vigoare.

(2) Orice text scris sau vorbit într-o limbă străină, indiferent de dimensiuni, având caracter de interes public, trebuie să fie însoțit de traducerea sau de adaptarea în limba română.”

Art. 2

”În sensul prezentei legi, prin text cu caracter de interes public se înțelege orice text care, în cadrul unor atribuții de serviciu, este afișat, expus, difuzat sau rostit în locuri publice ori prin mijloace de informare în masă, având ca scop aducerea la cunoștința publicului a unei denumiri, a unei informații sau a unui mesaj, cu conținut direct ori indirect publicitar.”

Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Ordinul nr. 27/07.02.2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024

V. Motivele de fapt și de drept

22. În fapt, Colegiul director reține că petentul a sesizat CNCD deoarece pagina de Facebook prin care instituția publică Primăria Baraolt comunică cu publicul este redactată exclusiv în limba maghiară.

23. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Astfel, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000.

24. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată.

25. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

26. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
- tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

27. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată. Conform art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare *„orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

28. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: *Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996*).

29. Colegiul director reține că, în speță, asociația petentă reclamă discriminarea pe criterii de naționalitate a cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare în sensul că pagina de Facebook a Primăriei Baraolt este redactată exclusiv în limba maghiară, discriminând astfel cetățenii români necunoscători ai limbii maghiare. Astfel, se creează premisa creării unei diferențieri de tratament între cetățenii maghiari și cetățenii români necunoscători ai limbii maghiare din punct de vedere al accesului la informațiile de interes public privind activitatea instituției.

30. Colegiul director apreciază că petenta justifică un drept recunoscut de lege, și anume dreptul de acces la informațiile de interes public, fiind de precizat că dispozițiile

Legii nr. 544/2001 nu condiționează accesul la atare informații de justificarea unui interes, ci dimpotrivă, statuează, prin dispozițiile art. 1, că accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, în conformitate cu Constituția României și cu documentele internaționale ratificate de Parlamentul României.

31. Totodată, Colegiul Director se raportează și la prevederile art. 76 alin. 1 din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, care prevede că „*În raporturile dintre cetățeni și autoritățile administrației publice locale se folosește limba română.*”

32. Împărțirea sarcinii probei este un principiu aplicat ferm în domeniul discriminării de Curtea Europeană de Justiție (ex.: *Vasiliki Nikoloudi împotriva Organismos Tilepikoinonion Ellados AE*, 10 martie 2005, *Regina împotriva Secretary of State for Employment*, ex parte *Nicole Seymour-Smith și Laura Perez*, 9 februarie 1999, *B. F. Cadman împotriva Health & Safety Executive*, 3 octombrie 2006, *Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding împotriva Feryn NV*, 10 iulie 2008, *Jämställdhetsombudsmannen împotriva Örebro läns landsting*, 30 martie 2000). Acest principiu este aplicat și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului: „în această materie [a discriminării] se aplică inversarea sarcinii probei, astfel dacă un aplicant arată existența unui tratament diferențiat, Guvernul are obligația de a demonstra că această diferențiere de tratament este justificat obiectiv” (*D.H. și alții împotriva Cehiei*, 13 noiembrie 2007, *Sampanis și alții împotriva Greciei*, 5 iunie 2008); „privind existența elementelor susceptibile de a constitui probe pentru a transfera sarcina probei către stat, nu există impedimente procedurale în a admite probe sau formule predefinite aplicabile în aprecierea acestora; o astfel de concluzie este sprijinită de evaluarea liberă a probelor, inclusiv un astfel de raționament decurge din faptele și observațiile părților contractante; probele pot decurge din coexistența a unor indicii ori prezumții suficient de puternice, precise și concordante; în plus, nivelul convingerii necesare pentru a ajunge la o concluzie particulară și, referitor la acesta, privind distribuirea sarcinii probei este legat intrinsec de specificitatea faptelor, natura susținerilor și dreptului invocat” (*D.H. și alții împotriva Cehiei*, 13 noiembrie 2007, *Sampanis și alții împotriva Greciei*, 5 iunie 2008).

33. Raportat la materialul probatoriu existent la dosarul cauzei, Colegiul director reține din punctul de vedere al părții reclamate că pe pagina de Facebook a Primăriei orașului Baraolt apar postări atât doar în limba maghiară, cât și bilingv, atât în limba română, cât și în limba maghiară. În ceea ce privește postările supuse analizei, au fost identificate informații publice comunicate atât exclusiv în limba maghiară dar și postări bilingve. Dintre acestea nu mai puțin de 9 sunt postări bilingve, astfel că cele enunțate în petiție, adică existența postărilor pe pagina de Facebook a Primăriei Baraolt exclusiv în limba maghiară, nu se confirmă.

34. Colegiul director consideră că este dreptul oricărei minorități naționale de a-și exprima identitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă, dar acest drept nu justifică și nu poate fi folosit ca argument pentru a nu fi respectate alte drepturi legale ale tuturor cetățenilor, și anume dreptul la egalitate, la liber acces la informații cu caracter public, la nediscriminare.

35. Colegiul director se pronunță în sensul utilității găsirii și aplicării celor mai bune măsuri care să conducă la respectarea tuturor drepturilor garantate de Constituția României și de celelalte prevederi legale, cu mențiunea că acestea nu se exclud unele pe altele, ci trebuie respectate și aplicate în mod unitar de către toți cetățenii României și de instituțiile statului.

36. Raportat la cele de mai sus, Colegiul director constată că aspectele sesizate nu reprezintă discriminare potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; faptele sesizate nu se confirmă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi a membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate nu reprezintă discriminare, conform art. 2 alin. (1) al O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; *faptele sesizate nu se confirmă*;

2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru

BABUȘ Radu - Membru

BĂNICĂ Claudia Cerasela - Membru

DIACONU Adrian – Nicolae - Membru

GRAMA Horia - Membru

MOȚA Maria - Membru

OLTEANU Cătălina - Membru

POPA Claudia Sorina - Membru

RAIU Cătălin - Membru

SĂVULESCU Radu - Cosmin – Membru

Data redactării: 01.08.2024

Redactată și motivată F.L.I.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu

modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.